

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Andrea Szabová**

Název práce: **Vývoj slovensko-maďarských vztahů od roku 1945 po současnost**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Dr. Martin Jeřábek

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Autorka se v práci věnuje maďarské menšině na Slovensku ve 20. století. Cíl práce deklaruje formou otázky: „kde se nacházejí kořeny tohoto nepochopení (mezi Slováky a Maďary) a možná i nenávisti?“ (s. 3). Dalším deklarovaným cílem je: „historický výklad slovensko-maďarských vztahů od konce druhé světové války až do současnosti, se zaměřením na pozici maďarské menšiny na Slovensku“ (s. 4). V práci se autorka zabývá primárně menšinou na Slovensku, čímž sice naplňuje cíle práce, které si stanovila, nesleduje však důsledně oficiální rovinu (Česko)slovensko-maďarských vztahů (tu odráží samotný název práce). Možná, že jednou z příčin takto pojaté práce je i okolnost, že v posuzované práci chybí na začátku teze/hypotéza, kterou by se studentka snažila v celé práci verifikovat či falzifikovat.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Diplomová práce je opřena o celkem rozsáhlý soubor relevantní české a slovenské literatury. Bohužel u tak závažného tématu s evropským přesahem (minimálně mezi válkami 1918-38 a po roce 1990) postrádám zahraniční tituly (výjimkou je v seznamu literatury (na s. 95) uvedený článek „Hungarian minority education...“).

Zásadní výběr dílčích témat práce je správný, autorka se věnuje klíčovým otázkám vztahu Maďarů a Slováku v Uhrách před rokem 1918, zmiňuje „revizionismus“ po roce 1920 (s. 13, s. 21), od kapitoly 6 dále podrobně rozebírá situaci po roce 1945. Zabývá se postojem k menšinám v ČSR 1945-48 v kontextu odsunu Němců a dekretů prezidenta E. Beneše (s. 28nn.), věnuje se změnám po roce 1948 s ohledem na pozměněný ústavní rámec, dále období po roce 1968; také správně dokresluje situaci po roce 1992, zmiňuje „Zmluvu o dobrom susedstve a priateľskej spolupraci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou z března 1995 (s. 79) i problematiku „dvojího občanství“ z roku 2010.

Ve studii je možné však také najít místa, kde chybí důležitá fakta: autorka mohla více rozebrat maďarizační politiku v Uhrách a „propojit“ ji s postojem Slováků po roce 1918; u revizionismu by bylo dobré zmínit Malou dohodu; v kap. 4.2 měla být problematika zasazena do evropských souvislostí; s. 33 – chybí výsledek mírové konference z roku 1946 (byla s Maďarskem podepsána mírová smlouva?); kap. 9 – z hlediska výkladu je dobré oddělit slovensko-maďarské vztahy (vztahy etnik) a oficiální vztahy dvou sousedních států (oficiální rovina není bohužel na řadě míst v práci reflektována!); podkap. 14.1 – u vlády premiéra V. Mečiara chybí jakýkoliv evropský kontext (není ani zmínka o EU a přípravě Slovenska na

budoucí přístupová jednání); tvrzení v závěru (s. 84) „nepřátelský vztah...“, který panuje de facto od konce první světové války“ nereflektuje maďarizační politiku v Uhrách (sama autorka se o ní zmiňuje o odstavec níže).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce z formálního hlediska nevykazuje závažnější chyby, odkazy na literaturu jsou správné. Studii by bylo vhodné doplnit mapovou přílohou nebo klíčovými dokumenty ke smluvnímu základu slovensko-maďarských vztahů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená práce má převážně kompilační charakter. Práci by jistě pomohlo, kdyby byla orientována jasnou vůdčí tezí, k níž by B. Szabová kriticky hledala podpůrné nebo naopak ji odporující prameny. Diplomová práce nestanovuje hypotézy a přesná kritéria srovnání situace Slovenska a Maďarska a jejich vzájemných vztahů (včetně vztahů menšin a postojů většinové populace k menšině). I přes výše jmenovaný metodologický nedostatek práce faktograficky a srozumitelně pojednává situaci maďarské menšiny na Slovensku ve 20. století v kontextu slovensko-maďarských vztahů. Také vzhledem k rozsahu zpracované literatury splňuje nároky kladené na diplomovou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autorka by měla při obhajobě vysvětlit celkovou koncepci své práce. Ať doplní aspoň ústně hypotézy a základní parametry slovensko-maďarských vztahů.

Druhým tématem by mohl být rozbor termínu „iredenty“ (autorka uvádí na s. 85). Poprosil bych autorku o vysvětlení a aplikaci na příklad slovensko-maďarských vztahů.

Jakou roli hraje (a také např. za vlády V. Mečiara hrál) vztah Slovenska k maďarské menšině v procesu východního rozšíření Evropské unie (přistoupení k EU 2004/2007). Uveďte konkrétní postoje, např. Evropské komise ect. v různých časových obdobích procesu přistoupení k EU (např. 1996-98 vs. 2000-2002).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

velmi dobře

Datum: 24.5.2012

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte zadní stranu nebo přiložený list.